

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravníštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Iz državnega zbora.

Na Dunaji 14. decembra.

V naslednjem hočemo čitateljem podati tesno podobo parlamentarnih dogodkov tega tedna. — V seji 10. t. m. razdelila je vlada cesarske naredbe glede državnih podpor zaradi škode po povodnjah na Koroškem in Tirolskem in zaradi nadloge po slabi letini v Galiciji in na Šlezkem. Slovenski poslanci kazali so na jednake razmere po slovenskih pokrajinah in upajo, da ne brez uspeha. Razdelil se je tudi načrt zakona za napravo družega tira na jednom delu Karol Ludovikove železnice. Da ima popolnenje te gališke železnice v prvi vrsti le strateški pomen, ni dvombe. Domo-branski minister je odgovarjal na Lippertovo interpelacijo o znanem dogodku mej polkovnikom in neaktivnem podčastnikom, rekoč da je podčastnik sicer svoje kaznovanje sam prouzročil s svojim nespodobnim in nesposobljivim vedenjem, da pa je vender polkovnik prekoračil meje zakona, kateri ne dopušta, da se neaktivne osebe kaznujejo po vojaškem oblastniku ter pristavil, da bode polkovniku njegovo postopanje zagovarjati pred vojaškim sodiščem. Minister se je jako požuril z odgovorom na to interpelacijo, ni mu pa bilo dosti mari, ko so lani Mladočehi ga interpelovali zaradi psovovanja češkega jezika po nekem častniku. To je ministru očital posl. Engel v poznejšem govoru. — Vsprejel se je na to zakon o vojaškem naboru v drugem in tretjem branji.

Tausche je utemeljeval svoj predlog, da se izvoli odsek za posvetovanje o spremembah zakona proti živinski kugi, z ozirom na velike škode, ki se gode živinoreji po raznih kužnih boleznih. Gr. Coronini stavil je predlog, da se spremeni carinski tarif v tem smislu, da bi se uvažal bakreni vitriol brez carine, da se bode mogoče uspešno braniti škodi po peronospori. Ta predlog se je precej vzel v pretres in upamo, da se na korist avstrijskemu vinarstvu tudi vsprejme. Sicer pa slišimo, da namerava vlada sama pospeševati produkcijo tega vitriola in nadejamo se torej, da se vitriol ne bode drugo leto tako drago plačeval kakor letos. — V obrambo domačega vinarstva sprožila sta tudi Adamec in bar. Moscon interpelacijo na poljedelskega

ministra, da se novi nasadi z ameriško trto oproste davka za 10 let. Pri tej priliki naj opomnimo, da je dr. Ferjančič že pred nekolkimi dnevi izročil v finančnem ministerstvu prošnjo Vipavskih občin za odpis davka zaradi škode po peronospori in da je to prošnjo priporočil referentu in finančnemu ministru. V tej seji vršile so se dopolnilne volitve v različne odseke in voljen je bil dr. Ferjančič v odsek za spremembo volilnega reda, kar je dobrega pomena za predlog slovenskih poslancev o volilni reformi na Koroškem. Ker se državni zbor odslovi že 19. t. m., je ne glede na stvarino, ki stoji na dnevnem redu malo upanja, da ta in drugi volilni predlogi pridejo na prvo branje pred Božičem. —

V seji 12. t. m. stavili so dr. Derschatta i. dr. na ministerskega predsednika interpelacijo zaradi razpusta društva „nemških visokošolcev s Češkega“ v Gradci. Namestništvo v Gradci ukrenilo je razpust, ker je to po svojih pravilih nepolitično društvo imelo v svojih prostorih razobešene podobe nemških cesarjev, Bismarcka in Moltkeja ter podobo spomenika na ustanovljenje nemškega cesarstva v „Niederwaldu“. S tem je stopilo na politično polje. Da nismo v zvezi z Nemčijo, bi se taki v okvir veleizdaje spadajoči čini ne zavirali z golim razpustom društva. Gradec se posebno odlikuje po činih te vrste. Ravno isti poslanec še vedno čaka, kedaj bode vlada odgovorila na njegovo interpelacijo, zakaj ni pred tremi leti dopustila, da se v Gradci slovesno praznuje 70letnica Bismarckova. Vergani in tovariši predlagajo, da vlada izda zakon o agentih za izseljevanje in da ustanovi državno pisarno za poizvedbe o izseljevanji. — Grozovitosti, ki se svetu razkrivajo v porotni razpravi v Wadovicah opravičujejo take uredbе. Ta moderna kupčija z ljudmi pa ni razširjena le po Galiciji, nahaja se po vsej državi, ne le z istimi izrastki, kakor v Galiciji. Tudi v Ljubljani se nahaja. Omenimo naj še, da je Lienbacher odložil svoj mandat v budgetnem odseku in gotovo zato, ker mu niso več izročili justičnega referata in mu dali referat o poštah. — Skrajni čas je bil, da so Lienbacherja odpravili od justičnega referata. On, ki čini z Zallingerjem dvojico, ki pridno spodkopujeta stališče nemških konservativcev, ki zvesto stoje na desnici, se tudi v justičnem poročilu ni

mogel zdrževati, da ne bi tolmačil svojih nazorov v začudenje zbornične večine. Spominjamo se, da je tudi o resoluciji slovenskih poslancev, da bi se pri imenovanju auskultantov daval prednost onim, ki znajo slovenski, predlagal prehod na dnevni red. Temu pa zbornica ni ugodila. Omenjali ste že, da je postavljenih za spodnjo gimnazijo v Ljubljani 3000 gld. v proračun za $\frac{1}{2}$ leta in za kranjsko gimnazijo potrebna vsota za $\frac{2}{3}$ leta. Kakor motivi pravijo, ima se Kranjska gimnazija popolnem opustiti. Slovenski poslanci imeli bodo težavno stališče ker je minister drugo gimnazijo v Ljubljani izigral proti Kranjski. To pa jih ne bode motilo, ker spodnja gimnazija v Ljubljani nikakor ne dela odveč Kranjske, če se v pošteve jemlje število učencev. Uverjeni smo torej, da se bode naglašala potreba in sicer cele gimnazije v Kranji prav v zmislu sklepa deželnega zbora kranjskega.

Pretresovanje mornarskega reda počasi napreduje, čemur se ni čuditi, ker je stvarina tako specijalna, da ne more v tej burni dobi vzbuditi običnega zanimanja. To pretresovanje je bilo pretrgano tudi po debati o budgetnem provizoriji. S tem predmetom se nam je obširneje baviti. Dosedaj ni bila navada, da bi se pri budgetnem provizoriji debatovalo in se na to tudi desnica ni pripravljala. Pač pa je imela levica svoje nakane, a spodbile so ji. Ta debata je pomenljiva za politično situacijo. Treba se je spominjati dogodkov, ki so se vršili letošnje poletje. Zmaga Mladočehov in z njimi pomnoženje nasprotnikov verske šole, dala je povod odstopu kneza Liechtensteina. Govorilo in pisalo se je, da odpade njegov klub od desnice. Oteženo stališče Staročehov, poostrenje razmer v posameznih pokrajinah vsled deželnozborskih volitev in razprav, vse to je kazalo, da ne bode več solidarnosti mej državnozborsko večino. — Levica je po svojih načelnikih svetu povedala, da bode oslabljenje in napake večine obračala v svojo korist. — Napravila je torej vojni načrt. Prišla je z interpelacijami v prvo sejo, 1. kaj misli vlada glede češkega državnega prava, 2. zakaj vlada prepoveduje izjave nemških občin in društev proti sklepom deželnega zbora češkega. S tem se je dal signal za boj. A prav iz zasede napadla je levica vlado in desnico pri debati o budgetnem provizoriji. — Plener govoril je

LISTEK

Kranjsko muzejalno društvo in njegovo delovanje.

(Konec.)

Vrhu vsega tega pa so ga tlačila še mesta s svojimi predpravicami in gosposke z brezkrainimi terjatvami, ki so se skoro dan na dan množile. Znano je, da so takrat smatrali trgovino kot poseben privilegij meščanov in zato je prepovedal cesar Fridrik kmetom, da ne smejo s živino, vinom, žitom in drugo hrano na deželi kupčevati ali o cerkvenih semnih takošno blago prodajati, nego da morajo vse, kar bi radi prodali, v trge in mesta pripeljati. To pa je nasprotovalo starim običajem, po katerih so tudi kmetje o semanjih dneh prosto prodajali svoje izdelke in pridelke. Pri cerkvi sv. Ivana v Bohinji bila je n. pr. navada, da so na vnebohod in o sv. Ivanu Krstitelju po volji prodajati smeli in kupovati, ne da bi bili morali na Bled ali v Radovljico hoditi po svoje potrebščine. To pa je blejska gosposka Bohinjcem prepovedala in radovljiški

meščani so dali razglasiti, da ne sme nikdo na deželi ne prodajati, ne kupovati, nego jedino le v Radovljici, in kdor bode kje drugodi prodajal, ta zapade kazni od pet mark, naj bode rokodelac ali pa gostilničar.

Poglavitni vzrok nezadovoljnosti kranjskih kmetov pa je bil, da so graščaki samo na to mislili, kako bi mogli svoje dohodke pomnožiti s kmetскими doneski in rabotami. Res je, da so bila vsa ta plačila in vse te rabote v urbarjih zabeležene, ali ravno vsled doplačil za turških vojen pomnožili so se davki tako grozno, da kmet ni več vedel, ali plačuje svojega gospodarja pravične terjatve, ali pa mora nove davke skladati. Graščine so namreč vedno več plačil in rabot od kmeta terjale, da bi ne bile na izgubi v očigled novim stroškom za deželno obrambo.

Kdor pa ni hotel ali mogel teh pomnoženih davkov opravljati, prišel je v zapor, ali bil je celo usmrten. Da bi se temu izognili, zapustili so mnogi svoja zemljišča in se podali v mesta, ali pa so si poiskali milejšega gospodarja zunaj dežele. Ker pa tako zapuščeno zemljišče ni nič neslo, morali so sosedni kmetje tem več plačevati, da gospodar ni

bil na izgubi. Kmetje so dobro vedeli, da s tem gosposko v zadrego spravijo in zato so n. pr. Studorčani v Bohinji celo pred cesarja poslali svoje pritožbe s žuganjem, da bodo svoja zemljišča zapustili, ako se ne bode cesarsko veličanstvo na njih prošnje oziralo.

Še hujše pa se je godilo podložnim kmetom onih graščin, ki so bile v najem dane raznim podjetnim špekulantom. Lastniki in oskrbniki takosnih graščin so le na to gledali, kako bi čim več dohodkov in dobitkov od najetih posestev izterjali, čeravno so se bili po reverzih zavezali, da ne bodo od kmetov več zahtevali, nego je v urbarjih predpisano. Na take reverze se najemniki neso mnogo ozirali, nego skušali so ne le v urbarjih zabeležene pristojbine, temveč tudi deželne in izvenredne davke za dotična posestva od podložnih kmetov izviti. In ravno ta okolnost je kmete najbolj razkačila, ker neso mogli razumeti, zakaj morajo zakupnike še posebej plačevati. In ravno cesar Friderik III. je imel navado vsa knežja posestva v najem dajati. Tako nahajamo koncem XV. in začetkom XVI. stoletja sledeča posestva na Kranjskem, ki so bila raznim nižjim plemičem zastavljena: Fužine (Bela-

nenavadno silovito, očital je vladi, da se iz gole samopašnosti oklepa ministerskih stolov, da ji ni nikaka žrtva prevelika, da ji je ustava blago, s katerim — podlo trguje, samo, da se na krmilu vzdržuje. Zahteval je odgovor na interpelacijo zaradi češkega državnega prava in sicer nujno, ker cela Avstrija (!) hoče vedeti, kaj vlada o češkem pravu misli. — Nikdar se ni še v Avstriji slabše vladalo, kakor sedaj. Avstrija je danes predmet obžalovanja ali škodoželjnosti cele Evrope. Nemci v svoji neizrecni nadlogi in stiski niso najhujšega koraka storili s tem, da so izstopili iz deželnega zbora češkega, priti ima še hujše. Nehoté se je človek vprašal, kje se pripravlja ta punt, katerega s tako strastnimi besedami propoveduje načelnik opozicije. Istinito, v tej meri Plener še nikdar ni prekoračil meje zmernosti. Vsakemu novincu v politiki je bilo jasno, da strastne besede nimajo dejanske podlage, da takih razmer, kakor jih je govornik slikal, nikjer ni; a jasno je bilo vsakemu, da je to napad na vlado in sistemo, od katerega si je levica obetala gotovega uspeha. — Polastil se je bil zbornice neki nemir in po govoru Riegrovem, kateri ni tako srečno improviziral, kakor po navadi, se vznemirjenje na desnici ni pleglo. — Umrl je nemški pesnik Anzengruber in to je dalo povod, da se je seja na predlog Verganija že ob 1½. 2. uri zaključila, da je bilo mogoče njegovim čestilcem pogreba se udeležiti. Po seji tega dne in pred sejo drugega dne bil je ministerski svet in tam se je določil odgovor na napade levice.

Precej v začetku seje poprime besedo ministerski predsednik, zavlada je tišina po zbornici in z neko njemu nenavadno odločnostjo in vzvišenostjo odbija napade Plenerjeve. Ministrov odgovor kulminiral je v izreku, da obžaluje, da je Avstrijec na tako poniževalni način o avstrijskih notranjih zadevah govoril in da ga to ne bode motilo, hoditi po isti poti, po kateri je dosedaj hodil s pomočjo večine ter da upa uspeh doseči. — Utis ministrovega govora je bil mogočen, desnica mu je burno pritrdjevala in levica je imela čut, da je temeljito tepena. Plener se je umikal, odgovor njegov bil je prazen in dolgočasen. Zmago desnice dovršil pa je moravski posl. Žaček, kateri je v nemar pusteč vso diplomacijo neusmiljeno strgal krinko raz obraz opozicije in jo osvetljeval z njenimi lastnimi čini iz one dobe, ko je ona imela popolno oblast in je dovedla državo na rob propada. Žačkov govor ima splošno vrednost in kazalo bi podati ga doslovno slovenskemu občinstvu. Poročevalec dr. Kathreinu ni preostajalo kaj govoriti in je bilo prav, da se ni spuščal v stvar, temveč ker se je izvojeval boj na češkem bojišču. — Po tako silnem nastopu levice bi bil človek mislil, da bode ona vse sile napela, da vsaj pri glasovanju vzmore. Levica je sicer glasovala proti, a skrbela je zato, da ne spravi desnice v manjšino, ker pred glasovanjem ostavilo je mnogo njenih članov zbornico.

Deželni zbor goriški.

Zadnja seja dne 26. novembra 1889.

(Dalje.)

Popoldne ob 3½. uri nadaljuje seja. Poslanec vitez Tonkli pojasni v daljšem govoru svoje in svojih somišljenikov mnenje o tej zadevi, pohvali

peč), Radovljica, Smlednik, Kamenik gorenji, Primsko vo, Naklo, Postojna, Vipava, Senožeče, Prem, Zajčjek (Haasberg), Logatec, Predjama, Lož, Reka, Devin (Duino), Pazen (Mitterburg), Ribnica, Godnik (Guteneck), Ortenegg, Gaigau, Višnja gora, Kostanjevica, Dobrepolje, Sibenek, Gallenberg, Svibno (Scharfenberg), Poljane in Kostel. (A. Globočnik, Ueberblick der Verwaltungs und Rechtsgeschichte des Landes Krain, Laibach 1888).

Kmetje so začeli počasi premišljevali, da vsi ti davki ne gredo v cesarsko blagajno, nego da jih graščaki ali pa njih oskrbniki v svoj žep utaknejo in za to se ni čuditi, ako so se začeli tudi dobro mislječi kmetje proti svojim gosposkam puntati. Tako so se že l. 1490 Ločani, Selčani in Železnikarji pritožili pri briženskem škofu, da ne morejo več tako neznosnih davkov plačevati. Škof je nevoljne kmete podučil, kam da gredo vsa njih plačila in jih zagotovil, da loška graščina ne bode novih davkov upeljevala, kakor to sosedne gosposke delajo. Ali previdni kmetje takim zagotovitvam niso mnogo verovali, nego šli so l. 1515 do cesarja sa-

deželni odbor, da se je skrbno in požrtovalno trudil izvršiti prejetu nalogo; hvali tudi predloženi načrt nove norišnice, kateri ustreza po vsem znanstvenim in zdravstvenim zahtevam. On in tovariši bi rado voljno za to glasovali, da se na podlagi tega načrta zgradi blaznica — če bi bilo sploh mogoče — toda v današnjih prežalostnih razmerah, katere je že popisal, ko je utemeljeval svoj predlog zastran državne podpore in katere je še živeje naslikal vitez dr. Pajer v motivaciji svojega predloga zastran zgradbe železnice, — nikakor ne kaže lotiti se podjetja, katero bi po predloženem načrtu stalo 420 tisoč goldinarjev. — In če bi šlo samo za to vsoto, koja bi se poravnala v 50 letih, naj bi že bilo, toda po zgradbi nove blaznice zvečšali bi se tudi letni stroški za prehranjenje umobolnikov, oziroma za vzdrževanje novega zavoda do 40.000 gld. in vsled tega bi trebalo vsako leto tudi večih doklad. To pa je ravno, kar mora vestne poslance strašiti v sedanjem zelo neugodnem položaji. Za zgradbo manjših poslopij, katera bi se potem dozidavala, tudi ne mara glasovati, ker bi tako dozidavanje prizadelo še večje stroške. — Govornik se tudi ne more ujemati z Rojčevim predlogom, po katerem bi se imela zgraditi istočasno blaznica in bolnica in obe skupaj za manjšo vsoto, kakor je po načrtu določena samo za blaznico. Taka zavoda bi bila z ozirom na obstoječe potrebe po vsem nezadostna in dežela bi imela potem še večje stroške za prehranjenje svojih bolnikov, prvič, ker bi se morala prehranitina v novi bolnici povečšati in drugič, ker bi morala potem — zaradi pomankanja prostora v tukajšnji — še več bolnikov zahajati v Tržaško bolnico. Ker bi se vsledj tega povečala premena občinam, glasoval bo on s svojimi somišljeniki proti odsekoveu in Rojčevemu predlogu.

Ker se ne oglasi noben govornik več zaključil predsednik splošno razpravo.

Dr. Rojic se oglasi za besedo, hotel kot poročevalec manjšine zagovarjati svoje predloge. — Poslanec Pajer pa ugovarja, da naš deželni opravilnik ne pozna poročevalcev manjšine in da po skleneni splošni razpravi ima pravico govoriti samo še odsekov poročevalec. — On nima sicer nič zoper to, da tudi poslanec Rojic razvije svoje razloge, vendar pa naj se poprej o tem glasuje, ali se mu ima izjemno dovoliti beseda ali ne.

Ko zbor dovoli, razloži dr. Rojic v obširnem govoru svoje nazore in študije o zgradbi deželne blaznice in bolnice. — Ker je njegov referat slovenski pisan in ker je slovenskim poslancem že iz priobčenih brošur znano, kar namerava govoriti — zato, da ustreže izraženi želji, pravi, bo govoril italijanski. — Dr. Verzeznassiju kaže, da je zato mogoče sezidati oba zavoda za manjšo vsoto, kakor jo deželni odbor predlaga samo za blaznico z 220 posteljami skoro jednako, kakor je predlaga deželni odbor samo za blaznico z 206 posteljami; potem, ker se oddelek za navadne bolnike zida ceneje od blaznice in pa zato, ker bi se opustile olepšave, kakeršne so popisane v Waidmannovem, po deželnem odboru priporočenem načrtu. Sploh mu je imenovani inženier sam zatrdil, da je pripravljen izročiti deželi za 350.000 gld. dovršena oba zavoda — po govornikovem nasvetu.

(Konec prih.)

mega in tam zagotovili, da ne bodo drugih davkov plačevali, razven ako bode N. Velečanstvo te od njih v pismu zahtevalo, ki bode zapečaćeno na občinarje poslano („in einem versperrem prief zwischen die gemain“). V takem slučaju pa da bode „N. Veličanstvu s telesom in premoženjem, čez dan in ob noč, z vsem kar bode ono od njih zahtevalo poslušni in podložni.“

Najbolj so se pritoževali gorenjski kmetje, da morajo svojim graščakom preveč rabotati in prevečkrat vino ali drugo blago dovažati (tovoriti). Pa tudi drugi novi davki so jih težili, n. pr. da so morali pri kupovanju ali prodajanju tako velikanske odstotke plačevati. Če je podložen kmet umrl, morali so dediči najboljšega vola („Sterbochs“) graščaku pripeljati in ako je hišna gospodinja umrla, morala je družina njeno najboljšo obleko graščini izročiti. Če je kedo hotel nove hiše ali gospodarstvena poslopja zidati, moral je visoko zidarino plačati in ravno tako tudi o prodaji hiš ali zemljišč deseti del vsote graščaku oddati. Kdor je pa kaj zatajil ali se pri plačevanju zakasnil, ta je moral znatno globo v denarjih plačati, katero je gospodar poljubno odmeril.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 16. decembra.

V četrtek ima državni zbor poslednjo sejo pred Božičem in se tem zopet snide koncem januarja. V prvej polovici januarja bode pa deželni zbor češki nadaljeval zborovanje. Dvorni svetnik Lienbacher je izstopil iz budgetnega odseka, ker mu letos neso izročili poročevanja o proračunu ministerstva pravosodja, o katerem je on poročal več let, ter so ga bili odločili le za poročevalca o poglavji „Pošte“. Zakaj da desnica ni izročila prvomenjenega referata Lienbacherju, ni težko uganiti, če se pomisli, da ta mož več ne hodi ukupe z desnico in zlasti nasprotuje težnjam slovanskih narodov. — Staročeški listi so precej zadovoljni z izjavami grofa Taaffeja, vendar „Politik“ misli, da bode moral nastopiti drug pot, če hoče doseči svoj smoter. Nad strankami more vlada le tam stati, kjer imajo stranke blizu jednak smoter in vse vodi patrijotično čuvstvo. Pri nas pa ni tako, saj je Taaffe sam indirektno moral karati opozicijo. Taaffe se mora bolj opirati in ozirati na desnico, ki je v desetih letih dovoljkrat jasno pokazala patrijotizem svoj. „Narodni Listy“ pa mislijo, da bode osoda vlade Taaffejeve kmalu odločena, če se ne nastopi drugega pota.

V petek zvečer so se na Dunaji na ulici stepli nemškounarodni protisemiti in dr. Pattaja pristaši. Trije pristaši Pattajevi so z nožmi ranjeni, pa tudi dr. Pattaj sam je dobil nekaj udarcev. Policija jih je razmirila in zaprla šest oseb.

Vnanje države.

V Srbijo se je priselilo že 7800 Črnogorcev. Ker se jih vedno več priseljuje, je vlado jelo skrbeti, kam jih hoče naseliti, in je zatorej naznanila Črnejšgori, da novih priseljencev sedaj ne more več vsprejeti. 2000 Črnogorcev, ki so že bili pripravljeni, da se izselijo v Srbijo, je zatorej moralo ostati doma.

Vest, da se je ruski carjevič zaročil z grško princesinjo Margareto, se zanikava. Zadnja leta se je mnogo o tem pisalo, katero princezino vzame carjevič za ženo. Imenovala se je neka hessenska, grška in črnogorska princesinja in glede na te vesti snovalo razne politične kombinacije. Sedaj se pa vidi, da nihče nič gotovega ne ve, in da najbrž še ni nič definitivno odločenega.

Nek francoski list priobčil je pismo Boulangerjevo, v katerem general pobija misel, da bi bil izid volitev drugačen, če bi se bil on pred volitvami vrnil v Francijo. On ve, da bi pristaši njegovi ne bili zato dobili ni jednega glasu več. Vlada bi pa bila njega lahko poslala v Numeo in stranka njegova bi bila razpala. Le največji nasprotniki njegovi so želeli, da se povrne v Francijo, da bi ga lažje uničili. Če bi se dežela zapelala v vojno, se bode pa vrnil, da bode branil domovino pred sovražnikom. — Zbornica francoska je vsprejela tajne zaklade s 332 proti 192 glasom. Opozicija je bila napela vse sile, da bi pri tej priliki vrgla vlado, pa se jej ni posrečilo. Minister Constans je pri tej priliki stavil zaupno vprašanje. Torej se je sedaj zopet pokazalo, da ima sedanja vlada dovolj močno večino zase in je torej pričakovati, da se bode dlje časa obdržala. Posebno več novih poslancev je odločno za vlado, ker spoznava, da vedno menjavanje vlad škoduje ugledu države.

V grški zbornici je predlagal vodja opozicije, Delyannis, da naj se premeni zbornični volilni red. Opusti naj se zopet pred tremi leti uvedeni listni skrutinij in zopet uvedo volitve po arrondissementih. Število poslancev, ki se je bilo skrčilo na 150, naj se zopet pomnoži vsaj na 240. Delyannis zahteva za svoj predlog nujno obravnavanje, o vlad-

Čuditi se moramo zares, da so gorenjski kmetje tako nasilstvo toliko časa prenašali in da se neso silovitih sredstev posluževali, nego da so se postavnim potom s svojimi pritožbami na cesarja obrnili in za pomoč prosili. Posebno so prosili, naj se jih obvaruje prevelikih rabot in prisiljenih tovoritev. Za tim pa so zahtevali naj bi smeli prosto po graščinskih gozdih pasti in potrebna drva pobirati, po jezerih in rekah ribariti ter na planine svojo živino goniti. Radovljski kmetje so se pritoževali pri cesarskih svetovalcih, da jim Kreygovi blapci (Kreyg je bil najemnik blejske graščine) branijo, njih drobnico (ovce in ovne) po navadnih potih čez Škrbino v Tolmin, ali čez Krmo v Bolec in potem dalje čez Kobarid na Laško goniti, da se tam čez zimo prehranijo. (Takrat kmetje še neso skrbeli za zimsko krmo, nego so gonili po zimi svojo drobnico na Laško, a nasproti Lahli svojo po leti v tolminske in bolške gore).

Najbolj pa je kmete razdražilo, da se graščaki neso držali predpisanih davkov in da so svojevoljno spremenili pristojbine, ki so bile v urbarjih zabeležene. Ako se graščaki neso več držali pravno določenih rabot in plačil, tedaj tudi kmetje neso

nih krogih so pa preverjeni, da bode zbornica ta predlog odklonila.

Na **Španjskem** so občinske provincijalne volitve jako potrdile republičansko stranko. Voljeni so največ monarhisti in se da iz tega sklepati, da ni kmalu pričakovati kacega državnega prevrata. Ministerstvo se bode v kratkem nekoliko prenovilo. Odstopili bodo finančni, vojni in pomorski minister.

Domače stvari.

— (Presvetli cesar) podaril je frančiškanskemu konventu v Kamniku za popravila v cerkvi in samostanu 300 gld.

— (Dnevni red seji Ljubljanskega občinskega sveta) v torek 17. dan decembra letos ob 6. uri zvečer v mestni dvorani. 1. Naznanilo predsedstva. 2. Dopolnilna volitev v upravni odbor mestne hranilnice namesto g. Ignacija Kotnika. 3. Finančnega odseka poročilo o mestnih računskih zaključkih za 1888. leto. 4. Stavbinskega odseka poročilo: a) o „filharmonične družbe“ prošnji za premembo stavbinskih črt na dveh straneh gledališkega pogorišča; b) o prizivih v stavbinskih stvareh. 5. Vodovodnega odseka poročilo glede električne razsvetljave pri vodovodni napravi v Klečah. 6. Obč. svet prof. T. Zupana samostalni predlog za podporo knjižnici družbe sv. Cirila in Metoda. 7. Vsprejem občanov.

— (Gospod Ivan Hribar,) glavni zastopnik „Slavije“, deželni poslanec in mestni odbornik Ljubljanski, pristopil je, mudivši se te dni na Dunaji, „Podpornemu društvu za slovenske velikošolce na Dunaji“ kot ustanovnik ter izročil v roke društvenega blagajnika 62 gld. 50 novč., z besedami dvainšestdeset goldinarjev 50 novč. Iskrena bode hvala blagemu dobrotniku revnih slovenskih velikošolcev Dunajskih.

— (Zabavni večer „Pisateljskega društva“) bode v sredo 18. decembra v steklenem salonu čitalnične restavracije. Čital bode gosp. prof. Š. Rutar spis: „Na gospevetskem polji“. Gosp. Pianekci pa bode iz prijaznosti igral več komadov na citrah. Gg. društvenike vabi k temu večeru odbor.

— (Iz Gradca:) V soboto 14. t. m. bil je na tukajšnjem vseučilišču promoviran doktorjem prava g. Radoslav Toplak, bivši predsednik akad. društva „Triglava“, c. kr. avskultant, znan kot izvrsten pravnik in narodnjak.

— (Hripa) se tudi po Ljubljani širi. Včeraj je obolel g. prof. dr. Valenta.

— (Umrli) je v soboto g. Josip Potrato, umirovljeni deželnega sodišča svetnik v Kranji, v 75. letu dobe svoje.

— (V blaznici v Feldhofu) umrl je g. Aleksander Altenburger, računski revident v Ljubljani.

— („Matica Slovenska“) opozarja vse one društvenike, ki so ji letos na novo pristopili in imajo tedaj le II. del „Erjavčevih izbranih spisov“, da dobe tudi lahko še vedno prvega in sicer proti založni ceni 70 kr.

— (Podeljevanje obleke ubožnim otrokom.) Včeraj dopoldne ob 11. uri vršila se je v čitalnični dvorani lepa dobrodela slavnost, delila se je obleka revnim učencem in učenkam. 40

imeli več zakonitega temelja, na katerem bi lahko svoj pravni položaj nasproti gosposkam branili. Zato pa so začeli povsodi glasno zahtevati svojo „staro pravdo“. Pritožbe na deželnega kneza, brižinskega škofa in cesarja neso nič pomagale, ker so najemniki in oskrbniki kar tajili, da bi bili oni kako novost upeljali, in tako so morali kmetje l. 1515. za orožje zgrabit.

Četrta zgodovinska razprava v „Izvestjih“, katero je napisal gimnazijski profesor in marljivi društveni tajnik g. Julij Wallner, nam pripoveduje, kako se je slavni kranjski junak Herbard VIII. Turjaški prizadeval, da bi bleško gosposčino kot dedno najemščino svoji rodbini pridobil. Ali ker je bil prijatelj protestantske novotarije se mu to ni posrečilo, akoravno je sam cesar Maksimilijan II. l. 1573. pri tridentinskem kardinalu škofu za Herbarda posredoval. Mesto njega bil je Ježef Lenkovič iz Freienturna za glavarja in najemnika na Bledu imenovan.

Prirodopisne razprave muzejalnih „Izvestij“ so: Prineski k ornitologiji Kranjske († Dežman), „Mycologia Carniolica“ (W. Voss) in „O Litajskih rudnah na Kranjskem“ (W. Voss). Čeravno strogo znanstvena, vendar je najvažnejša tudi za praktično

dečkov in deklic dobilo je popolno zimsko obleko od nog do glave, po vrhu pa še peciva, dva dečka in dve deklici pa so bili posebej obdarovani. Slavnost, katero so s svojim pobodom povekali: deželni predsednik baron Winkler, njegova soproga gospa baroninja Winkler, knezoškof dr. Misija in mnogo občinstva, pričel je ravnatelj Praprotnik s primernim nagovorom, po katerem se je vršilo podeljevanje. V imenu deklic zahvalila se je mala deklica in govorila toli čvrsto in razločno, da so poslušalci bili kar zavzeti. Po zahvali od strani dečkov nagovoril je še knezoškof dr. Misija obdarovane dečke in deklice in jim na srce polagal, da naj bodo vedno ubogljivi. Podeljevanje obleke praznovalo je včeraj svojo petindvajsetletnico in če pomislimo, koliko otrok je bilo v tem času obdarovanih, koliko veselja vzbudile so narodne blagodelne dame v srcih nežne mladine, moramo pač priznati, da smejo s ponosom ozirati se nazaj na pretekla leta, v katerih so toliko blazega in dobrega storile. Posebna hvala bode torej vsem izrečena, posebno pa cesarskega svetnika soprogi gospej Mariji Murnikovi, poleg nje pa blagim damam: gospej Premkovi, Moosovi, gospicam: Marijani Souvanovi, Lujizi Orelovi, Kleinovi, Premkovi in dr.

— (Slovensko gledališče.) Včeraj predstavljal se je zopet „Revček Andrejček“. Misel, da se prirejajo po nižani ceni ljudske predstave, bila je jako srečna. Kakor zadnjič pri igri „Mlinar in njegova hči“, teko je bilo tudi včeraj gledališče prenapolnjeno, da je bilo težko preriti do sedeža. Igralo se je jako dobro. Gosp. Borštink igral je „Revčka Andrejčka“ izborna isto tako gospa Borštinkova, g. Sršen in g. Danilo in drugo osobe v manjših ulogah, izmed katerih se nam zdi potrebno, posebno omeniti g. Verovška, ki v zadnji čas vidno napreduje in se je včeraj v ulogi županovi uprav odlikoval. Tudi g. Lovšin (Domen) bil nam je popolnoma po godi.

— (Klub slovenskih biciklistov „Ljubljana“) priredil nam je v soboto v dvorani tukajšnje čitalnice izredno prijeten „družbinski zabavni večer“. Gospoda reditelja Milan Levstek in Ivan Ogorelec sta s sodelovanjem svojih tovarišev vsestranski skrbela, da je bila zabava raznovrstna, mikavna in da smo se prav srčno radovali. Vojaška godba svirala je razvun biciklistične koračnice razne druge večinoma slovanske skladbe, biciklisti prikazovali so žive podobe v slikovitih skupinah in težavnih pozicijah, čuli smo ubrani biciklistični zbor in čveterospev „Pihaj vetrič“ (gg. Pribil, Pelan, Štamcar, Dečman) naposled pa g. Gričarja, ki nam je prav vrolo prepeval baš za ta večer zloženi kuplet. Bilo je tudi več nagovorov, izmed katerih omenjamo govor g. Levsteke, ki je v toplih besedah pozdravil vse goste, izmed živih podob pa nam je najbolj ugajala trojica kolesarjev, ki so v jako težavnih pozicijah na biciklu po svoji opravi sestavljali narodno trobojnico. Večer bil je krasen in elegantno prirejen. Gospodje biciklisti neso štedili ni truda, ni časa, ni novcev, da so le povabljeni gostje bili zadovoljni. To pa se je doseglo v polni meri, vsi gostje bili so polni hvale na lepem večeru. Gospodje kolesarji izdali so ta

življenje druga razprava, ker pripoveduje, da so se celo na mušicah in rakah glive zaredile, kakor na listji vinske trte, kjer provzročujejo vsem znano bolezen „Peronospera viticola.“ Pri rakah se glive pokažejo na spodnji strani zadnjega telesa, razjede njih mišice in sleze ter naredijo, da raki v 12 do 18 dnevih brezdvobeno poginejo. Tudi ribe imajo že svojo smrtonosno glivo „Saprolegia ferox“, ki se je opazila v ribnjakih Podturnom in na Studencu.

Izvestjem je pridejana arheološka karta Kranjske od gosp. vladnega svetovalca A. Globočnika, ki natančno in jako pregledno kaže vse tiste kraje, kjer se je dozdaj že kaj predzgodovinskega ali rimskega našlo. Karta je z velikim trudom sestavljena in zasluži torej vse naše priznanje.

Iz tega opisa se razvidi, da je „Muzejalno društvo“ dobro razumelo svoj poklic in da se je marljivo poprijelo delovanja na izbranem si polji. To delovanje pa bode postalo še bolj uspešno in obkroženo, ako pristopi društvu mnogo novih udeležencev. Za tri goldinarje letnine dobi vsak ud „Izvestja“ in sme vedno brezplačno obiskovati vse muzejalne zbirke, porabljati bogato knjižnico in po svoji volji v društveni sobi učiti se.

S. R.

večer razven ilustrovanega kupleta tudi štiri strani obsežen list „Šaljivi Kolesar“. Glava listu je prav dobro ilustrovana, na prvi strani je pesem „Kolesarska“, na drugi strani „Dirka na Vrhnik“, potem mnogo kolesarskih, deloma ilustrovanih dovtipov. „Šaljivi Kolesar“ je sploh tako dobro uredovan, da nam je prav žal, da ga ni več, kakor samo jedna številka. V imenu vseh povablencev usojamo se gospodom biciklistom za prijetni večer izrekati najiskrenejšo zahvalo.

— (Domača slikarica gospodična Ivana Kobilca) otvorila je včeraj v dvorani tukajšnje realke razstavo svojih slik in se tako občinstvu predstavila kot prava umetnica. To nam bode potrdil vsak, kdor obišče izredno to razstavo, na katero sme Ljubljana biti ponosna. Gospodična Kobilca razstavila je, kakor se čita na vabilu, 31 umetniških proizvodov svojih. To je veliko število, katero nam pa še bolj imponuje, ako si ogledujemo sliko za sliko, jedno lepšo od druge. Težko se je odločiti, katerej bi dali prednost, kajti vse se odlikujejo po svežem, krepkem koloritu, po pristni karakteristiki in tehniški završenosti. V portretih kaže gospodična Kobilca nenavadno silo. To vidimo zlasti pri portretih njenih roditeljev (štev. 25 in 26) in drugih znanih oseb Ljubljanskih (gospod. Souvanova, gospodični Baumgartnerjevi, g. Baumgartner, gospa Schäfer itd.) Ti portreti slikani so štev. 20—26. v oljnatih, štev. 27—31. v suhih barvah, izdelani pa uprav izvrstno, kakor se vsakdo lahko na svoje oči prepriča. Tem 31 številkam dodala je gospodična Kobilca še troje manjših brez števil. Na paletu n. pr. naslikala je v pomanjšani obliki „Citrarico“ in „Mamico kavopivko“, na navadno šolsko tablico pa žolto rožo in šopek cvetic tako pristno, da bi gledalec kar roko stegnil po lepih cvetkah. Izmed množine jako srečno in umno mej zelenjem razstavljenih slik ugajale so nam izredno: „Holandsko dekle“, „Skrinja stare matere“, „Citrarica“ in pa omenjeni portreti, katerih nekateri so uprav mojsterski. Razstava je bila danes in včeraj dobro obiskovana. Včeraj došlo je kacic 150 oseb. Naj nihče ne zamudi ogledati si to razstavo, krasne umotvore ženske roke, umetnice Ljubljancanke!

— (Oprostilni listki.) Ljubljanski župan je tudi letos pozval prebivalstvo Ljubljansko, da bi se oprostilo noveletnega in godovnega čestitanja s tem, da vzamejo oprostilne listke v prid mestnega ubožnega zaklada. Trgovca gospoda Karol Karinger na Mestnem trgu št. 9 in Albert Schäffer na Kongresnem trgu št. 7 sta blagovoljno prevzela razpečevanje oprostilnih listkov. Vsak oprostilni listek velja 50 kr. Imena dobrotnikov se bodo objavila.

— (Okrajni zastop Celjski) bode imel svojo prvo redno sejo dne 28. decembra t. l. dopoldne ob 9. uri v Koscherjevi dvorani. Na dnevnem redu je ob enem pregledovanje letnega računa za l. 1888 in proračunov za leti 1889 in 1890. To se je skupilo zategadelj, ker je prejšnji okrajni zastop že bil razpuščen začetkom 1889., novi pa še le potrjen koncem avgusta t. l. Kakor razglašeni oklic kaže, sme vsak, kdor spada pod Celjski okraj, pregledati zgoraj navedeni letni račun in pa proračune v pisarni okrajnega zastopa.

— (Iz Borovnice) se nam poroča: Včerajšnji veliki lov g. Galle-ta v Borovniško-Vrhnjskih hribih obnesel se je prav dobro. Udeležilo se ga je nad 40 lovcev in so ustrelili 25 srn. Jeden Ljubljanski lovec bil je celo tako srečen, da je z jednim strelom podrl dva srnjaka, kar je res izjemen slučaj.

— (V Motniku) razpisana je služba učitelja in vodje. Služba spada v III. razred in učitelj ima tudi prosto stanovanje. Prošnje do konca t. m.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 15. decembra. V javne bolnice došlo je včeraj jako mnogo za hripo obolelih oseb. Popoldne imel je vrhovni zdravstveni svet dve uri sejo, pri kateri so bili tudi ravnatelj občne bolnice in ravnatelj drugih bolnic.

London 15. decembra. Hripa se tukaj širi, osobito v okraji Westend. Še več nego ljudje, trpe konji na tej čudni bolezni.

Dunaj 16. decembra. Včeraj bilo v cesarskem dvorcu dve uri trajajoče ministersko posvetovanje. Cesar in vsi nadvojvode pojdejo za Ganglbauerjevim pogrebom.

Rim 16. decembra. „Capitano Fracassa“ kategorično izjavlja, da doslej v Italiji še ni bilo nobenega slučaja hripe.

Madrid 16. decembra. Mnogo oseb, mej njimi štirje ministri, za hripa zboleli. Obe mladi sestrji kraljevi tudi bolni.

Razne vesti.

* (Nemški cesar) se je izrazil proti poslancu Mickelu, da ne priznava sedanjih strank v Nemčiji. On pozna le dve stranki, jedna je zanj, druga pa zoper njega.

* (V Sebastopolji) prijeli so Angleža, ki je risal načrt mestnih utrd. Pa tudi več drugih sumnih tujcev se baje potepa ob Črnem morju, o katerih se domneva, da so vohuni.

* (Kaj stane sneg obično Dunajsko?) Spravljanje snega, ki je dosedaj pal, stane Dunajsko mestno občino že lepo vsoto 275 000 gld., pri tem pa še ni uštet prvi okraj, kjer mora sneg spravljati transportna družba.

* (Misija japonskega princa Arisugave Takekita). Japonski princ je prišel v važni zadevi v Evropo. Japonska vlada hoče odpreti tujim državam vsa pristanišča, zvito pa bode povišala carino od blaga s 5 na 7 odstotkov. Doslej je bilo odprtih tujcem le 7 pristanišč. Poleg tega predlaga japonska vlada, da se odpravi konzularno vodstvo v Japanu, in da bode prepire mej Japonci in inozemci razsojevalo najvišje sodišče japonsko, pri katerem se bode pomnožilo število evropskih prisodnikov, toliko, da bodo imeli večino v senatu. O tem se sedaj vrše pogajanja. Zedinjene države in Nemčija so že pritrdile predlogu, dočim Anglija ugovarja premembi. Na Dunaji je imel princ nalog avstrijsko vlado pridobiti za namere japonske vlade. Pogodbe o tej zadevi sklenile se bodo s tujimi državami v obliki trgovskih pogodb na dvanajst let.

SLOVANSKI SVET

prinaša v 23. številki naslednjo vsebino: Alternativa. — Slovenska kmečko-trgovska družba ob Dravi in Donavi. — O kritiki dr. Mahnič. II. K nasprotniškim razpravljanjem o nam očitnem razširjanju protestantskih načel. (Dalje.) — Povadilsja kuvšin po vodu hoditi... Očrki iz ruskega življenja, spisal Róščin. (Konec.) — Živi, živi duh slovenski! — 30. marca 1889. — Pogled po slovenskem svetu. a) Slovenske dežele. b) Ostali slovenski svet. — Književnost.

"SLOVANSKI SVET" izhaja po dvakrat na mesec, vselej 10. in 25. dne meseca, in se pošilja naročniku izdajatelju "SLOVANSKEGA SVETA" v Gorico. — Naročnina znaša: za celo leto 4 gld., za pol leta 2 gld., za četrt leta 1 gld. Za Ljubljanske naročnike in dijake velja: celoletno 3 gld. 60 kr., pololetno 1 gld. 80 kr., četrtletno 90 kr.

"LJUBLJANSKI ZVON"

za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Tuji:

15. decembra.

Pri **Malté**: Majo, Frühlich, Stein, Crachi, Hüttig, Seidner, Tendler, Theiner, Maryn, Armstrongy z Dunaja. — Schubitz iz Radovljice.

Pri **Stonu**: Löwenbach, Jeglič, Weislein, Tschudi z Dunaja. — Hellman iz Gradca. — Jeločnik iz Lije. — Veršec iz Zatiče.

Pri **avstrijskem cesarju**: Schuffi iz Gradca. Pri **Bavarskem dvoru**: Bussinelo, Cuttini iz Vidua. — Cimby, Bresan, Cuby iz Gorice.

Pri **južnem kotodvoru**: Schlager iz Kamnika. — Fink iz Gradca. — Eckar iz Predvora. — Herzner z Dunaja. — Briko iz Beljaka.

Umrli so v Ljubljani:

14. decembra: Ana Golmajer, delavčeva hči, 5 mes., Trnovske ulice št. 3. za vratnim katarom.

15. decembra: Antonija Smerdu, trgovka, 59 let, Poljske ulice št. 14. za sprdenjem želodca.

Tržne cene v Ljubljani

dne 14. decembra t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	6 66	Špeh povenjen, kgr.	66
Rež,	5	Surovo maslo,	90
Ječmen,	4 55	Jajce, jedno,	3
Oves,	3 10	Mleko, liter,	8
Ajda,	5 16	Goveje meso, kgr.	56
Proso,	4 66	Telečeje	50
Koruza,	4 55	Svinjsko	54
Krompir,	3 35	Kostrunovo	32
Leča,	12	Pišanec,	35
Grah,	10	Golob	17
Fižol,	8	Seno, 100 kilo,	232
Maslo,	1	Slama,	250
Mast,	66	Drva trda, 4 metr.	725
Špeh frišen	50	meška, 4	425

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dragotin Hribar.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm
14. dec.	7. zjutraj	737.6 mm.	1.4° C	sl. svz.	obl.	
	2. popol.	738.0 mm.	1.6° C	m. vzh.	obl.	0.00 mm.
	9. zvečer	739.5 mm.	1.2° C	m. vzh.	obl.	

Srednja temperatura 1.4°, za 2.4° nad normalom.

Dunajska borza

dné 16. decembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	gld. 86.10	gld. 85.95
Srebrna renta	86.50	86.35
Zlata renta	108.05	108.05
5% marčna renta	100.90	100.85
Akcije narodne banke	919.—	918.—
Kreditne akcije	317.50	316.75
London	117.25	117.40
Napol.	9.32 1/2	9.32 1/2
3. kr. cekini	5.57	5.58
Nemške marke	57.60	57.70
4% državne srečke iz l. 1864	250 gld.	132 gld. 30 rr.
Državne srečke iz l. 1864	100	173
Ogerska zlata renta 4%	100	85
Ogerska papirna renta 5%	98	30
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	—	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	121
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	115	25
Kreditne srečke	100 gld.	185
Rudolfove srečke	10	20
Akcije anglo-avstr. banke	120	148
Tramway-društ. velj 170 gld. a v	222	75

Zahvala.

Za čast, katero ste izkazali p. n. domačinci, društveniki čitalnice in Ljubljancje v mnogoštevilni udeležitvi pri pogrebu našega nenadoma umrlega, ljubljene in nenadomestljivega očeta, oziroma brata in strijca, gospoda

Frančiška Graul-na

mizarskega mojstra v Gorenji Šiški,

kakor tudi za prelepe vence, zahvaljujejo se njenega srca
(1030) **žalujoči.**

Čudovite kapljice

sv. Antona Padovanskega.

To priprosto in naravno zdravilo je prava dobrodejna pomoč in ni treba mnogih besedij, da se dokazuje njihova čudovita moč. Če se je rabiho nekoliko dni, olajšajo in preženejo prav kmalu najtrdovratnejše žilodčne bolezni. — Prav izvrstno ustrežajo zoper hamorojide, proti boleznim na jetrih in na vranici, proti črevesnim boleznim in proti glistam, pri ženskih mesečnih nadležnostih, zoper beli tok, božjast, zoper bitje srca ter čistijo pokvarjeno kri. — One ne preganjajo samo omenjenih bolezni, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako boleznijo.

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnicah na svetu; za naročbe in pošiljave pa jedino v lekarni **Cristofletti v Gorici**; v Ljubljani v lekarnah **U. pl. Trnkoczy in G. Piccoli**; v Trstu v lekarnah **C. Zanetti in G. B. Rovis**; v Beljaku v lekarni **dr. Kumpf**; v Postojni v lekarni **Fr. Baccareich**. (348—8.)

VIZITNICE

v elegantni obliki priporoča

NARODNA TISKARNA.

Važno za bolne na prsih in plućih!

Neobhoden za kašelj, hripavost, zasliženje, katar, oslovski kašelj, in za take, ki želé ohraniti si čist in glasen glas; za skrofulozne, krvične, slabotne, bledične in krvirevne je

kranjski

sok iz planinskih zelišč
s primešanim podfosfornasto kislim apnom in železom.

Lastni izdelek. — Cena 56 kr.

Dobiva se v

lekarni **Trnkoczy**
poleg rotovža v Ljubljani.

Razpošilja se vsak dan po pošti.

Naznanilo.

Zaradi preoblega družega posla oddam takoj na račun od litra vina ali piva staro svojo

gostilnico.

Gostilnico oddam le znanemu in poštenemu gostilničarju in zahtevam tudi kavcijo. Prodám tudi **10.000 litrov**

prav dobrega starega vina

proti gotovemu plačilu. — Natančnejši pogoji zvedó se pri lastniku gostilnice v Kravji dolini na mitnici (šrangi). (1029)

V „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani

prodajajo se

Jurčičevi zbrani spisi

po znižani ceni.

- 1. zvezek:** Deseti brat. Roman.
- 2. zvezek:** I. Jurij Kozjak, slovenski janičar. Povest iz 15. stoletja domače zgodovine. — II. Spomini na deda. Pravljičje in povesti iz slovenskega naroda. — III. Jesensko noč mej slovenskimi polharji. Črtice iz življenja našega naroda. — IV. Spomini starega Slovence ali črtice iz mojega življenja.
- 3. zvezek:** I. Domen. Povest. — II. Jurij Kobila. Izvirna povest iz časov lutrovske reformacije. — III. Dva prijatelja. — IV. Vrbani Smukova ženitev. Humoristična povest iz narodnega življenja. — V. Golida. Povest po resnični dogodbi. — VI. Kozlovski sodba v Višnji Gori. Lepa povest iz stare zgodovine.
- 4. zvezek:** I. Tihotapec. Povest iz domačega življenja kranjskih Slovencev. — II. Grad Rojinje. Povest za slovensko ljudstvo. — III. Klosterski žolnir. Izvirna povest iz 18. stoletja. — IV. Dva brata. Resnična povest.
- 5. zvezek:** I. Hči mestnega sodnika. Izvirna zgodovinska povest iz 15. stoletja. — II. Nemški valpet. Povest. — III. Sin kmetkega cesarja. Povest iz 16. stoletja. — IV. Lipe. Povest. — V. Pipa tobaka. Povest. — VI. V vojni krajini. Povest.
- 6. zvezek:** I. Sosedov sin. — II. Moč in pravica. — III. Telčja pečenka. Obraz iz našega mestnega življenja. — IV. Bojmi se te. Zgodovinska povest. — V. Ponarejeni bankoveci. Povest iz domačega življenja. — VI. Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ker je krompir kradel. — VII. Črta iz življenja političnega agitatorja.
- 7. zvezek:** I. Lepa Vida. Roman. — II. Ivan Erazem Tantenbah. Izviren historičen roman iz sedemnajstega veka slovenske zgodovine.
- 8. zvezek:** I. Cvet in sad. Izviren roman. — II. Bela ruta, bel denar. Povest.

Zvezek po 60 kr.,
eleg. vezan po 1 gld.
Pri vnanjih naročilih velja poštnina
za posamični nezvezek 5 kr.,
za vezani 10 kr.

Dijaki
dobivajo Jurčičeve
„Zbrane spise“ po
50 kr. izvod, ako
si naročé skupno
najmanj deset izvodov.

Prodajajo se v

(37—37)

„NARODNI TISKARNI“

v Ljubljani,

Gospodske ulice 12.

Gospodske ulice 12.

Kazenski zakon

hudodelstvih, pregreških in prestopkih

z dne 27. maja 1852, št. 117 drž. zakonika z dodanim

tiskovnim zakonom

z dne 17. decembra 1862, št. 6 d. z. ex 1863 in

drugimi novejšimi zakoni kazensko-pravnega obsega.

I. natis. Izdalo društvo „Pravnik“ v Ljubljani.
Natisnila in založila „Národna Tiskarna“.

Dobiti je v „Národni Tiskarni“ v Ljubljani
izvod trdo v črno platno vezan po 3 gld., s pošto po
15 kr. več.

Lastnina in tisk „Národne Tiskarne“.